

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

J.nr. A 3.05

Oslo 31. januar 2006

FORSKRIFT TIL FOLKEHØGSKOLELOVEN – HØRINGSUTTALELSE

Norsk Folkehøgskolelag viser til departementets forslag til ny forskrift til Folkehøgskoleloven av 6. desember 2002 og stiller seg undrende til at en allerede etter tre år føler behov for å endre disse. Norsk Folkehøgskolelag er kjent med ECON rapporten og departementets tilsyn ved en del skoler, men mener likevel at de eventuelle feil og mangler som her ble avdekket, burde vært tatt opp med de enkelte skolene.

Når departementet likevel mener det var nødvendig med forskriftsendringer har Norsk Folkehøgskolelag vurdert de enkelte paragrafene slik:

§ 1. Virkeområde – ingen merknader

§ 2. Definisjoner – ingen merknader til punktene a-d. Når det gjelder punkt e mener Norsk Folkehøgskolelag at tidligere forskrift ga en bedre definisjon av funksjonshemming.

§ 3. Kunngjøring av kurs

Norsk Folkehøgskolelag støtter at kursene, både lange og korte skal være åpne for alle. Norsk Folkehøgskolelag vil imidlertid poengtere viktigheten av å kunne arrangere både målrettede kurs og samarbeidskurs. Dette blir også støttet av NOU 2001:16 Frihet til mangfold. Norsk Folkehøgskolelag mener at til tross for ”åpne for alle” vil for eksempel ulike grupper funksjonshemmede være bedre tjent med at det også kan arrangeres kurs som er spesielt myntet på dem.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget er åpne for alle, og må være offentliggjort gjennom annonsering, kurskatalog eller på annen tilfredsstillende måte.

Folkehøgskolene kan også gjennomføre målrettede kortkurs for bestemte grupper, enten som egne kurs eller som samarbeidskurs.

Eventuelle opptakskriterier må offentliggjøres for alle kurs.

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget må kunne dokumenteres og være i overensstemmelse med de rammer som er gitt for kursordninger i § 4, jf. § 12. Hvert kurs skal være en selvstendig enhet, organisert med egen plan og kan ikke være del av et annet kurs eller arrangement.

§ 4. Kursordninger

a) Langkurs – ingen merknader

b) Kortkurs

Norsk Folkehøgskolelag ønsker å tydeliggjøre skolenes ansvar for alle kortkursene og foreslår derfor at skolens eget personale må ha minimum 25 prosent av undervisningen på hvert enkelt kortkurs. Ved å innføre denne begrensingen mener NF at oppknyttingen av enkeltkurs mot skolens målsetting blir tydeligere. Eierforholdet til kortkursene, også ansvaret på reisekurs blir tydeligere med denne regelen.

Reisekursene er også uttrykk for en bevisst og villet opplæring på skolen og på reisene, i form av tradisjonell læring og erfaring og opplevelse. Disse kursene er med på å tydeliggjøre skolenes satsing for å få fram det globale ansvaret.

NF innser at innføringen av 25 prosentregelen på alle kortkurs vil føre til uønskede resultater for Nordnorsk Pensjonistskole og for Norsk Senter for Seniorutvikling. Norsk Folkehøgskolelag vil derfor be om at disse to skolene får en særordning i forhold til dette punktet. J.fr. 7 i lov om folkehøgskoler.

Norsk Folkehøgskolelag mener at Folkehøgskolerådet ikke skal være en godkjenningssinnstans, men mener at Folkehøgskolerådet fortsatt, i samarbeid med folkehøgskolekontorene, skal være et rådgivende organ som skolene kan henvende seg til for å få tilbakemelding på ulike kurs.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Undervisningsomfanget på kortkurs skal være på minst 12 timer, og normalt minst 4 timer hver dag.

Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 pst. av internatkapasiteten, jf. § 6.

Kurs som har reising som del av opplegget, skal settes inn i en pedagogisk sammenheng og en del av kurset skal foregå på folkehøgskolen.

Skolens eget personale må ha minst 25 prosent av undervisningen på hvert enkelt kurs.

§ 5. Utenlandske elever

Departementet foreslår at 10 prosent av elevene ved en folkehøgskole kan være statsborgere av land utenfor EØS. Inneværende skoleår er i underkant av 1 prosent av elevmassen elever fra land utenfor EØS-området. For de fleste skolene vil ikke en grense på 10 prosent være noe problem, men for noen ganske få skoler som spesielt har lagt opp opplæring av fremmedspråklige med en høy timeresursbruk, vil det være viktig å ha mulighet til å ta opp nok fremmedspråklige elever. Norsk Folkehøgskolelag foreslår derfor at prosentsatsen økes til 20.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Maksimum 20 prosent av elevene ved en folkehøgskole kan være statsborgere av land utenfor EØS-området og Nordvest-Russland. Begrensningen gjelder kun utenlandske statsborgere som har oppholdstillatelse i utdanningsøyemed.

§ 6. *Internat* – ingen merknad

§ 7. *Rapportering av elevtall*

Norsk Folkehøgskolelag vil understreke at Stortinget i Inst. O nr. 85 til folkehøgskoleloven sier at "... *det elevtalet ein legg til grunn for finansieringa vert å rekna ut fra det elevtalet skolen har på eit tidleg tidspunkt etter skolestart.*" Norsk folkehøgskolelag mener derfor at innføringen av to telledatoer er i strid med Stortingets vilje.

Departementet foreslår å ta bort den ekstra vektningen av elever på kortkurs. Norsk Folkehøgskolelag går sterkt i mot dette. Resultatet av bortfall av vekting vil være at bare kortkurs med et høyt antall elever vil være regningssvarende. Dette vil igjen føre til færre kortkurs og at skolene ikke får mulighet til å ta det ansvar de bør i sitt nærmiljø. Folkehøgskolene i Norge er tidligere, både fra departement og Storting utfordret til å ta ansvar for kompetanseheving i nærmiljøet. Ved ensidig å satse bare på langkursene blir også skolene mer sårbare for svingninger i forhold til elevrekrutteringen. Norsk Folkehøgskolelag vil også vise til ECON-rapporten som peker på de positive sammenhengene mellom kortkurs og langkurs hvor kortkursene bidrar til faglig utvikling som også kommer langkursene til gode. (5.3)

Norsk Folkehøgskolelag ønsker at skolene rapporterer elevtallet til Utdanningsdirektoratet gjennom et egnet system, for eksempel Navi, utviklet av WIS i samarbeid med skolene. Rapporteringen via SSB har vist seg å innebære så mange feilmuligheter at Folkehøgskolerådet de siste årene har måttet samle inn korrigerede elevtall fra skolene. Folkehøgskolerådets innsamlede tall har dannet grunnlag for tilskuddsberegningen og ikke SSB-tallene.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Folkehøgskolene skal rapportere elevtallet på langkurs per 1. oktober hvert år til Utdanningsdirektoratet eller til den departementet bestemmer.

Deltidselever regnes om til heltidselever ved å dele antall kurstimer per uke på 24. Elever på kurs som går over færre enn 190 dager, regnes om til årselever etter gjeldende tabell.

Elevtallet på kortkurs rapporteres samlet per kalenderår. Bare den som har deltatt på minst 75 prosent av kurset rapporteres. Elever på kortkurs regnes om til årselever etter gjeldende tabell.

Tilskuddsberettigede kursdager skal ha minst 4 undervisningstimer. To kursdager med minst 2 timer undervisning hver dag, kan regnes om og rapporteres som en kursdag.

Rapport om kursvirksomheten skal sendes til Utdanningsdirektoratet eller til den departementet bestemmer innen de frister departementet fastsetter. Departementet fastsetter på grunnlag av disse rapportene skolens årselevtall.

§ 8. *Elever som teller dobbelt ved beregning av tilskudd*

Norsk Folkehøgskolelag tolker departementets forslag slik at det legges opp til tre slags dokumentasjoner:

1. Om at det foreligger en redusert funksjonsevne hos eleven.
2. Om hva slags tilretteleggingsbehov dette utløser som elev på folkehøgskole.
3. Om hvordan de økte ressursene er benyttet til tiltak for den/dem det gjelder.

Norsk Folkehøgskolelag mener det er gode grunner til at det andre av disse leddene bør utgå: Det er stor variasjon mellom folkehøgskolene i fagtilbud og grad av tilrettelegging for funksjonshemmede. En og samme elev med redusert funksjonsevne vil kunne ha ulike behov for tilrettelegging ut fra valg av skole, ofte også ut fra valg av fag-/linjetilbud på skolen. Det er den enkelte folkehøgskole, i samarbeid med eleven, foresatte og eventuell innsøkende instans, som er nærmest til å vurdere om det vil være et særskilt tilretteleggingsbehov og hvilke tiltak som i så fall er nødvendige for å kunne gi et forsvarlig tilbud til eleven. Delvis av de samme grunnene, og ut fra egen faglig integritet, tror Norsk Folkehøgskolelag også en del eksterne instanser vil vegre seg for å foreskrive folkehøgskolene hvilke tiltak som trengs i det enkelte, konkrete tilfelle.

Norsk Folkehøgskolelag er enige med departementet i at redusert funksjonsevne ikke i seg selv utløser dobbelttelling. Men NF mener altså at både av praktiske og prinsipielle grunner må avgjørelsen om hvilke tiltak som eventuelt er nødvendig, tas av den enkelte folkehøgskolen i samarbeid med elever og sakkyndige. Dobbelttelling vil bare være aktuelt der skolen har dokumentasjon både for den reduserte funksjonsevnen til en elev og for hvilke tiltak/ressursbruk denne har utløst. Dette er en forenkling, og Norsk Folkehøgskolelag kan ikke se at det vil svekke myndighetenes kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Elev som på grunn av redusert funksjonsevne er avhengig av støtte og hjelp i den totale pedagogiske situasjonen, regnes som to elever. Skolen skal ha dokumentasjon fra ekstern instans for at eleven har en redusert funksjonsevne som kan utløse et særskilt tilretteleggingsbehov ved folkehøgskolen. Skolen vurderer i samarbeid med søker og sakkyndig et tilrettelagt opplegg som utløser dobbelttelling. De økte ressursene skal brukes til tiltak for den det gjelder, og det skal foreligge dokumentasjon for bruken. All dokumentasjon skal være tilgjengelig for eventuell kontroll.

På spesielle kurs for grupper av elever med redusert funksjonsevne, må skolene redegjøre for den reduserte funksjonsevnen og bruken av de ekstra resursene.

For enkeltelever som tas opp på spesielle vilkår gjennom avtaler med kommuner eller trygdeetat, må en eventuell dobbelttelling oppgis til kommune eller trygdeetat som en del av finansieringsgrunnlaget.

§ 9. Tilskuddsmodell

Norsk Folkehøgskolelag ser ikke at departementets forslag til ”forenkling” verken er ønskelig eller tjenelig. NF har ikke mottatt signaler fra noen skoler om at nåværende modell er vanskelig å forstå eller vanskelig å bruke. Tvert i mot er modellen en god rettesnor for skolene til å bruke ved utregning av tilskudd og timeresurs. Modellen er også enkel å forvalte.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Alle skoler skal ha tilskudd fra alle tre tilskuddselementer som er fastsatt i folkehøgskoleloven § 4: basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie.

Basistilskudd gis med samme beløp til alle skolene.

*Tilskudd per elev gis etter formelen: elev*relasjonstall*kronesats. Relasjonstallet er avhengig av antall elever: Opp til og med elev nr. 75 er relasjonstallet 2,4 og fra og med elev nr. 76 og oppover er relasjonstallet 1,7. Kronebeløpet fastsettes av departementet etter Stortingets*

behandling av statsbudsjettet. Grunnlaget for tilskuddsfastsettingen er gjennomsnittlig årselevtall for de tre siste årene forut for foregående år.

Departementet fordeler tilskudd til husleie på grunnlag av innstilling fra Folkehøgskolerådet.

§ 10. Regnskap – ingen merknad

§ 11. Revisjon – ingen merknad

§ 12. Folkehøgskolens kontroll – ingen merknad

§ 13. Departementets og Riksrevisjonens kontroll – ingen merknad

§ 14. Kvalitetsutvikling

Norsk Folkehøgskolelag foreslår at innrapporteringsdatoen settes til 1. juli og ikke 1. juni. Dette fordi de fleste skolene avslutter sitt hovedkurs i midten av mai og en utsetting av rapporteringsfristen med en måned vil gi skolene bedre tid med slutføringen av selvevalueringsrapporten.

Norsk Folkehøgskolelag foreslår følgende tekst:

Hver skole skal utarbeide dokumentasjon som klargjør og definerer skolens verdigrunnlag og målsetting. Dokumentasjonen skal også omfatte prosedyre for selvevaluering, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling.

Skolen utarbeider hvert år selvevalueringsrapport. Rapporten sendes innen 1. juli til departementet.

Departementet kan foreta periodiske metaevalueringer.

§ 15. Kvalifikasjonskrav til undervisningspersonalet – ingen merknad

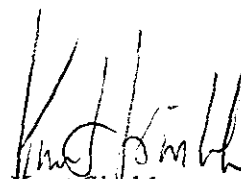
§ 16. Taushetsplikt – ingen merknad

§ 17. Reaksjonsformer ved brudd på forskriftene eller manglende oppfylling – ingen merknad

§ 18. Ikrafttredelse – ingen merknad

Med hilsen for Norsk Folkehøgskolelag

Lars Sigve Meling/s/
Leder

Knut Simble
Daglig leder